

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง^{*}
THE APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY
TO THE DEVELOPMENT OF QUALITY OF LIFE OF PEOPLE
IN PABON DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE

คณาธิป มณีโรจน์, Khanathip Maneerots,
พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร., Phramaha Ekkawin Piyaweero,
สุปรียา ชำนาญพุฒิพร, Supreecha Chamnanphuttiophon
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์
Mahamakut Buddhist University Srithammasokkarat Campus
E-mail : kanathip1969.07@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน จากจำนวนทั้งหมด 47,777 คน และ เชิงคุณภาพ ได้แก่ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏชุมชน จำนวน 5 คน เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.= 0.63)

^{*} Received 6 June 2023; Revised 29 June 2023; Accepted 30 June 2023

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.62) และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.64) ด้านเงื่อนไขความรู้มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.62) และด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

2. แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง คือ 1. ด้านความพอประมาณ ไม่ควรสร้างภาระหนี้สินเกินตัว 2. ด้านความมีเหตุผล ควรใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความสามารถ 3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ควรออมเงินเพื่อเป็นทุนสำรองยามฉุกเฉินและเป็นหลักประกัน เมื่อเราเจ็บป่วย 4. ด้านเงื่อนไขความรู้ หาเหตุผลและจุดที่ผิดพลาดและแก้ไขด้วยสติปัญญาอย่างรอบคอบ 5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ควรมีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

คำสำคัญ : การประยุกต์, หลักเศรษฐกิจพอเพียง, พัฒนาคุณภาพชีวิต

Abstract

The purposes of this research were to: 1) To study the application of sufficiency economy philosophy to improve the quality of life of the people in Pabon District. Phatthalung Province, and 2) To study ways to promote the application of the Sufficiency Economy Philosophy to improve the quality of life of the people in Pabon District. Phatthalung Province. The sample used Including people in Pabon District Phatthalung Province By using the random sampling method from Taro Yamane's formula, there were 396 samples from a total of 47,777 people and the qualitative ones were 5 political science academics, experts and community philosophers. It is an integrated research study. Data were collected using questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. and analyzed the quality data by descriptive methods.

The study results revealed that :

1. The application of the sufficiency economy philosophy to the quality of life development of the people in Pabon District. Phatthalung Province Overall, it was at a high level ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.63). When considering each side by ordering the average from the most to the least, it was found that rationality have the highest average ($\bar{x}$ = 4.24, S.D. = 0.65) followed by the aspect of moderation were average ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.62), and the terms of knowledge were average ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.62) and the moral conditions had the lowest averages. ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.63) respectively

2. Recommendations for promoting the application of the Sufficiency Economy Philosophy to improve the quality of life of the people in Pa Bon District Phatthalung Province is 1. Modesty You shouldn't overload your debt. Should group together to do organic farming Products that are safe for consumers and environment, low cost. 2. Reasonableness Wisdom and reason should be used to reflect on the cause and solve various problems with ability. 3. The aspect of having good immunity. You should save money as an emergency fund and as collateral. in the future when we are sick or required 4. terms of knowledge Find reasons and mistakes and fix them with wisdom, wisdom and prudence. 5. Moral conditions. They should be honest in their lives, both to themselves and to others.

Keywords : Application, Sufficiency Economy, Improve quality of life

บทนำ

มนุษย์ ถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป้าหมายของการพัฒนาประเทศ คือการส่งเสริมให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี และมีความเป็นอยู่ที่เป็นสุข ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยี ความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมีสภาพจิตใจที่ดี สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นหากประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมทำให้มีความสามารถในการพัฒนาทั้งตัวเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เกิดคุณค่าหรือประโยชน์สูงสุด ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมก็จะลดลงหรือหมด

ไปได้ (สามารถ สง่างาม, 2564, น. 1) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนถือเป็นภารกิจหลักที่ทุกภาคส่วนต่างให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่จะใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น อาทิ นโยบายรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม สร้างโอกาส สร้างอาชีพ การมีรายได้ที่มั่นคง และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ ด้วยการมีงานทำหรือกิจกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งการวางรากฐานพัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนโดยเน้นความทั่วถึง ความมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังได้มีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทยทุกกลุ่มให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่ต้องการเติมเต็มศักยภาพ หรือผู้ด้อยโอกาส หรือที่กำลังประสบกับปัญหาความยากจนอย่างมาก จะต้องทำให้คนในกลุ่มเหล่านี้สามารถมี “โอกาสทางสังคม (Social Mobility)” โดยเน้นป้องกันความเสี่ยงจากการตกอยู่ในวงจรแห่งความล้มเหลว หรือกับดักความยากจน ในลักษณะการให้แต้มต่อและสร้างโอกาส พร้อมกับการเสริมสร้างศักยภาพไปที่ตัวคน ครอบครัว และชุมชน (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559, น. 25) แต่อย่างไรก็ตาม การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาดังกล่าวอาจยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่ เนื่องจากข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพของคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังขาดประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 น. 1) ดังนั้น การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานไว้ให้ปวงชนชาวไทย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นรากฐานของวิถีคิดและวิถีปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีวิจารณญาณบนหลักการของความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรอบรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่เพื่อเจริญก้าวหน้าไปอย่างสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขอย่างยั่งยืน

อำเภอป่าบอน เป็นอำเภอ 1 ใน 10 อำเภอของจังหวัดพัทลุง การตั้งอำเภอป่าบอน เริ่มขึ้นเมื่อประมาณปี 2524 และได้รับการพัฒนามาจนเป็นอำเภอป่าบอน ซึ่งประกอบด้วย 5 ตำบล 50 หมู่บ้าน 1 เทศบาลตำบล มีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เช่น ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านพรุพ้อใต้ ตำบลโคกทราย, ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านในกอยสวนอินทผลัม, ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหลักสิบ ตำบลทุ่งนารี, ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสายกลาง ตำบลหนองธง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ กอปรกับประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน จนได้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอป่าบอนขึ้น เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564 เพื่อเป็นกลไกเชิงนโยบายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการเป็นรูปธรรมและยั่งยืน (สำนักงานอำเภอป่าบอน, 2564.)

จากข้อมูลข้างต้น เป็นเหตุผลผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ได้อย่างไร เนื่องจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักการสำคัญที่สามารถช่วยขจัดปัญหาความยากจนให้กับประชาชนและได้รับการยอมรับไปทั่วโลก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาประเด็นแนวทาง การส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยกระบวนการใดบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept-interview) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎก หนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำนวน 47,777 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจาก สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, pp. 728-729) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 5 คน แบ่งออกเป็น กลุ่มที่ 1 คือ นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ 2 คน กลุ่มที่ 2 คือ หมอพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย 1 คน กลุ่มที่ 3 คือ ปราชญ์ชุมชน ผู้นำเกษตรกร ที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ 2 คน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง เพื่อรวบรวมเนื้อหาสาระจากการศึกษาค้นคว้าที่ได้มาดังกล่าวนำมากำหนดเป็นเป็นกรอบให้ตรงกับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถาม แล้วร่างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือแบบปลายปิด (Close - ended Question) และแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ประกอบกัน ซึ่งเป็นการดัดแปลงเครื่องมือจากแบบสอบถามที่ได้เคยผ่านการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุง ให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จ ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเหมาะสมของข้อความคำถามนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item – Objective Congruence : (IOC)

6. เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความ

เชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.861

7. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสีทราข เพื่อทำหนังสือนำเสนอแบบสอบถาม ถึงนายอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย และแบบสอบถาม ถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดหมายวัน เวลา ที่จะขอมารับแบบสอบถามคืน ด้วยตนเอง เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วก็ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงดังนี้

ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.62) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.64) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงดังนี้

แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง คือ 1. ด้านความพอประมาณ ไม่ควรสร้างภาระหนี้สินเกินตัว ควรรวมกลุ่มกันทำเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตที่ได้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม และต้นทุนน้อย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

2. ด้านความมีเหตุผล ควรใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ด้วยความสามารถ ตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในชุมชน และวางแผนในการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว 3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ควรออมเงินเพื่อเป็นทุนสำรองยามฉุกเฉินและเป็นหลักประกัน เมื่อเราเจ็บป่วย ประกอบอาชีพที่ไม่กระทบกับคนรอบข้าง และสิ่งแวดล้อม สืบทอดภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้ลูกหลานสืบต่อไป 4. ด้านเงื่อนไขความรู้ หาเหตุผลและจุดที่ผิดพลาดและแก้ไขด้วยสติปัญญาอย่างรอบคอบ พัฒนาวิธีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์กับชุมชนได้มากที่สุด และถ่ายทอดความรู้หรือความชำนาญให้กับเพื่อนบ้าน กล้าเสนอแนะเมื่อพบช่องทางที่ดีกว่า 5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ควรมีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ต้องมีบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับ และส่งเสริมให้ทุกคนปฏิบัติตาม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ดังนี้

ผลจากการวิจัย พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีความพึงพอใจต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทของผู้บริหารในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และสามารถช่วยเหลือชุมชนและช่วยลดปัญหาของชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญยุทธ หาญชนะ (2563, น.74-83) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือนใน อำเภอเมืองหนองบัวลำภูจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่านมีความสอดคล้องกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการ ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ตนเอง

เดือดร้อน ทำอาชีพเสริมหรือรายได้เสริมโดยการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในครัวเรือนและในชุมชน รู้จักประมาณตนในการแสวงหาวัตถุดิบหรือปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต จึงทำให้ประชาชน มีความพึงพอใจด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ อติเรก มณีโรจน์ ที่ได้ให้ความเห็นว่า มีความพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น และเมื่อพิจารณาวัฒนธรรมและประเพณีที่มีอยู่ในสังคมไทย จะเห็นได้ว่า ความพอประมาณ เป็นแนวปฏิบัติที่มีมานาน สังเกตได้จากลักษณะการดำรงชีวิตของคนไทย ที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรือฟุ่มเฟือยจนเกินกว่าศักยภาพของตน อีกทั้ง รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลแก่กัน โดยการแบ่งปันส่วนที่สามารถหาได้เกินกว่า ความต้องการของตน ไปสู่ผู้ที่ด้อยกว่าในสังคม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีกานต์ อำนวย (2565, น. 61-77) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะการทำเกษตรและการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพึ่งพาตนเอง รองลงมา คือ ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านการเพิ่มรายได้ และด้านการลดรายจ่าย 2) คุณภาพชีวิตเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลบ้านนา พบว่า ภาพรวมคุณภาพชีวิตเกษตรกรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านจิตใจ รองลงมาคือ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ 3) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ตำบลบ้านนา ประกอบไปด้วย (1) ลักษณะการทำเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ การพึ่งพาตนเอง และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ (2) กระบวนการ พัฒนาเกษตรกร มี 4 กระบวนการ คือ การอบรมให้ความรู้ การพัฒนาโดยการฝึกปฏิบัติจริง การพัฒนาเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม และการพัฒนาตามเกษตรทฤษฎีใหม่ (3) การพัฒนาเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ การพึ่งพาตนเอง ระดับครัวเรือน การรวมกลุ่มในชุมชน และการสร้างเครือข่ายร่วมมือกับองค์กรภายนอก

2. ด้านความมีเหตุผล พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยความสามารถ ดำเนินชีวิตและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ตระหนักว่ารายจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับรายรับอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมไม่ส่งผลให้ครอบครัวเดือดร้อน จึงทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ เดชน์ทิพย์ ขาวทอง ที่ได้ให้ความเห็นว่า เรายึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต ยึดถือการประกอบ

อาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลน ในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลด เลิก สิ่งชั่วกิเลสให้หมดสิ้นไป ไม่ก่อความชั่วให้ เป็นเครื่องทำลายตัวเองทำลายผู้อื่น พยายามเพิ่มพูนรักษาความดีที่มีอยู่ให้งอกงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก็จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นไปด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา พิทักษ์ธรรม (2564, น. 305-317) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่าเงื่อนไขการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มตัวอย่าง มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีเหตุผลในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.86) รองลงมาเป็นด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60) และด้านความพอประมาณอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.96) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแต่ควรส่งเสริมเยาวชนให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการอบรมอาชีพระยะสั้นเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเยาวชนและครอบครัวผลการวิจัยความสัมพันธ์ของเงื่อนไขการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับมาก ทั้งด้านความพอประมาณด้านความมีเหตุผลและด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอบำบอน จังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอบำบอน จังหวัดพัทลุง มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการ มีความเชื่อว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” และจะทำความดีต่อไปเพื่อผลดีต่อตนเองและครอบครัว ศึกษาหาความรู้เท่าทันสถานการณ์การประกอบอาชีพของท่านเสมอ เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ และกลุ่มฅาปนกิจในชุมชน จึงทำให้ความพึงพอใจด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ สมคิด ช่วยนุกูล ที่ได้ให้ความเห็นว่า การเตรียมพร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง โดยคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการมีภูมิคุ้มกันนั้นจะเป็นเกราะป้องกัน ที่จะทำให้เราไม่กลับไปเป็นหนี้ อีก โดยภูมิคุ้มกัน ในที่นี้ ก็คือ ภูมิคุ้มกันด้านการเงิน เมื่อมีพอกินพอใช้ และพอเพียงก็จะทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณัฏ์ สุภาพักตร์ (2562, น. 165-175) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า

- 1) คุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการรักษาตนเอง

ครอบครัว และประเทศชาติ มีความกระตือรือร้น กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีคุณธรรมด้านความประหยัด ซื่อสัตย์ รับผิดชอบประเทศชาติ มีความใส่ใจใฝ่เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง มีความกล้าหาญ อดทนและเสียสละ 2) กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง มี 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสัมพันธ์มิตร กิจกรรม ยุวกวีพอเพียง กิจกรรมจำเรียงถ้อยร้อยกรอง กิจกรรมตามครรลองปรัชญา กิจกรรมเพื่อนพ้อง (ภา) ยามยาก กิจกรรมหลากหลายกลั่นกลานำ กิจกรรมประเพณีธรรมล้ำค่าความดี กิจกรรมนำวิถีเยาวชนพอเพียง 3) เยาวชนมีคุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านเศรษฐกิจพอเพียงภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีความสามารถนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต ได้ใช้ความรู้มาปรับปรุงตนเองและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิต ถ่ายทอดความรู้หรือความชำนาญให้กับเพื่อนบ้าน จึงทำให้ความพึงพอใจด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ จารุงษ์ อูทัยรังษี ที่ได้ให้ความเห็นว่า ไม่ว่าจะทำงานราชการเอกชน หรือทำธุรกิจส่วนตัว จะต้องมีการเสริมความรู้ให้กับตัวเองอยู่เสมอ ไม่ควรที่จะหยุดนิ่ง โดยเฉพาะในปัจจุบันมีนวัตกรรม เช่น เทคโนโลยี AI และระบบโทรศัพท์มือถืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ที่สามารถทำให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วมากขึ้นและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานของเราได้ และยังสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ อติเรก มณีโรจน์ ที่ได้ให้ความเห็นว่า การแบ่งปันความรู้ประสบการณ์ในการทำธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน การแลกเปลี่ยนแนวความคิดการลงทุน เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ รวมไปถึงการแบ่งปันความช่วยเหลือส่งกลับคืนสู่สังคมไปสู่กลุ่มที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ เช่น กิจกรรมจิตอาสา เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหานันทวิทย์ ธีรภทโท (2563, น. 312-327) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า หมู่บ้านคลองเจ๊กเสียง จังหวัดพิจิตร เป็นหมู่บ้านต้นแบบสามารถสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับชุมชนที่สนใจ จากการศึกษาวิธีการพัฒนาต้นแบบสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านได้ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลักพุทธธรรมทางสายกลาง โดยการนำวิธีการพัฒนาต้นแบบสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และพัฒนาให้กับหมู่บ้านต้นแบบ เช่น เกษตรอินทรีย์ การทำการเกษตรด้วยกรรมวิธีทางธรรมชาติ เป็นต้น ทำให้ชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นมีความ

สามัคคี และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต โดยการใช้ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้ดำเนินชีวิตด้วยหลัก 3 ห่วง ทางสายกลาง พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง และการดำเนินชีวิตด้วย 2 เงื่อนไข ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการมีความรู้สึกละอายเมื่อกระทำความผิดเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัว อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมให้กับสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้ความพึงพอใจด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ สมคิด ช่วยนุกูล ที่ได้ให้ความเห็นว่า ต้องมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต รวมถึงอดออมอยู่เสมอ และสุดท้ายที่สำคัญที่สุดก็คือ การแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ ภูเยี่ยมจิต (2563, น. 14-27) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ได้ทำการศึกษาเรื่อง ตำรวจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน พบว่า ตำรวจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน เป็นดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา อาชีพ รายได้ สุขภาพอนามัย และคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดคุณค่าหรือประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและครอบครัว เป็นต้น การทำความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลายสถานะ กล่าวคือเป็นทั้งแนวคิดการพัฒนาสังคมทางเลือก สามารถประยุกต์ใช้ได้ในระดับนโยบายการพัฒนาประเทศและแนวทาง ในการดำเนินชีวิตด้วยหลักทางศีลธรรมในการดำเนินชีวิตด้วยเงื่อนไขความรู้รอบความระมัดระวังและด้วยคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแบบแบ่งปันไม่เบียดเบียนผู้อื่นทั้งทฤษฎีที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเห็นทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ เป็นทฤษฎีการผลิต และทฤษฎีการบริโภคของพุทธโดยจะเน้นการใช้ปัญญา เพราะปัญญาคือส่วนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการผลิตและจะช่วยให้เกิดการผลิต การบริโภคที่ลดการทำลายล้างทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การบริโภคจะเน้นเพียงประการเดียวคือการบริโภคเพื่อยอยู่ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตตำรวจโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานมีเป้าหมายสำคัญ คือ ความพอประมาณ มีคุณธรรม เป็นธรรม ถูกต้องดีงาม พออยู่พอกิน พอใช้ รู้คุณค่าที่มาจากตนเอง เอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีชีวิตเรียบง่าย ไม่หน้าใหญ่ไหลตามกระแส รู้กาลและเทศะมีความสุข และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2559, น. 27-44) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมโศก จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงของชุมชนปฐมอโคก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่า การรับรู้ด้านเงื่อนไขคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด คุณภาพชีวิต ของชุมชนปฐมอโคก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตด้านปลูกฝังค่านิยมไทยอยู่ในระดับมากที่สุด การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนปฐมอโคก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ดังนี้

การส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีความถี่มากที่สุด คือ ควรมีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ต้องมีบรรทัดฐาน หรือกฎเกณฑ์ ที่ทุกคนยอมรับ และส่งเสริมให้ทุกคนปฏิบัติตามและควรช่วยเหลือผู้อื่นทั้งสมาชิกในครอบครัวและชุมชน รองลงมา ด้านเงื่อนไขความรู้ คือ หาเหตุผลและจุดที่ผิดพลาดและแก้ไขด้วยสติ ปัญญา ความรอบคอบ พัฒนาวิธีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์กับชุมชน ได้มากที่สุด ควรถ่ายทอดความรู้หรือความชำนาญให้กับเพื่อนบ้าน และกล้าเสนอแนะเมื่อพบช่องทางที่ดีกว่า จากเหตุที่ปรากฏและไตร่ตรอง และด้านความมีเหตุผล มีความถี่น้อยที่สุด คือ ควรใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความสามารถ ควรตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในชุมชน และควรวางแผนในการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนารด เล็กเลสินธ (2560, น. 88-98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชน ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคิดเป็นร้อยละ 72.45 โดยเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริแนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมากที่สุด 2) ประชาชนประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประยุกต์หลักความมีเหตุผล มากที่สุดรองลงมาคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ 3) ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้โดยประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน จะมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุก ๆ ด้านแตกต่างกัน ยกเว้น ประชาชนที่มีเพศ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน แต่มีการประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง ควรนำแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติไปกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารจัดการองค์กร การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของอาชีพที่จะประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติระดับครัวเรือนแตกต่างกันเพื่อส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติให้ยั่งยืน

2) หน่วยงานภาครัฐอำเภอบ้านบึง ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยการอบรม ศึกษาดูงานกำกับติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. การนำไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะผู้นำในท้องถิ่นชักชวนคนในชุมชนปฏิบัติตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1) ด้านความพอประมาณ ควรดำเนินชีวิตโดยยึดหลักสายกลาง 2) ด้านความมีเหตุผล ใช้เหตุผลในการพิจารณาและแก้ไขปัญหาด้วยความรอบคอบ ใช้เงินอย่างมีเหตุผล คำนึงค่าและมีความจำเป็น และใจกว้าง หนักแน่นรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งปวง โดยหัวหน้าครัวเรือนเป็นแบบอย่างที่ดี ปลุกฝังความคิดเรื่องความขยัน 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ นำความรู้ใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพมาใช้ ศึกษาหาความรู้การดำเนินชีวิตแบบพอเพียงเพิ่มเติมอยู่เสมอและเข้าอบรมและศึกษาดูงานอยู่เสมอ 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนตามหลักศาสนา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอบ้านบึง จังหวัดพิจิตร ยังมีประเด็นที่นำศึกษาอีกหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป เช่น

1. ควรศึกษาการวิจัยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน ในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดพิจิตร

2. ควรแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้านในจังหวัดพิจิตร ในรูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

3. ควรศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน
ในรูปแบบการวิจัยและพัฒนาในระดับหมู่บ้าน เพื่อเป็นแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้
ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดล
ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน. (หน้า 25). กรุงเทพมหานคร.
ชาญยุทธ หาญชนะ. (2563). การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน
ใน อำเภอเมืองหนองบัวลำภูจังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์. 5(1),
74-83.
ณรงค์ ภูเยี่ยมจิตตร. (2563). ดำรงไว้กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็น
ฐาน.วารสารวิชาการรัตนบุศย์ (RATANABUTH JOURNAL). 2(1), 14-27.
ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม. (2559). การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิต ของชุมชนปทุมโมโคก จังหวัดนครปฐม. วารสารวิทยาการจัดการ. 3(2),
27-44.
ปมณฑ์ สุภาพักตร์ และคณะ. (2562). การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านเศรษฐกิจ
พอเพียง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 21(2), 165-175.
พระมหานันทวิทย์ ธีรภทโท และสุภางค์พิมพ์ คล้ายธานี. (2563). รูปแบบการพัฒนาหมู่บ้าน
ต้นแบบสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วารสาร
สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 5(6), 312-327.
รวิกานต์ อำนวย และคณะ. (2565). ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตาม
แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์. 6(1), 61-77.
วาสนา พิทักษ์ธรรม. (2564). การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา.
วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(12), 305-317.
สามารถ สง่างาม. (2564). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลัดหลวง อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). รายงานประจำปี.
(หน้า 1). สำนักงาน : กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานอำเภอป่าบอน. (2564). ประวัติความเป็นมา. เรียกใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2566
จาก <http://www.oic.go.th/INFOCENTER34/3414/>

เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์. (2560). ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชน ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. 11(25), 88-98.

